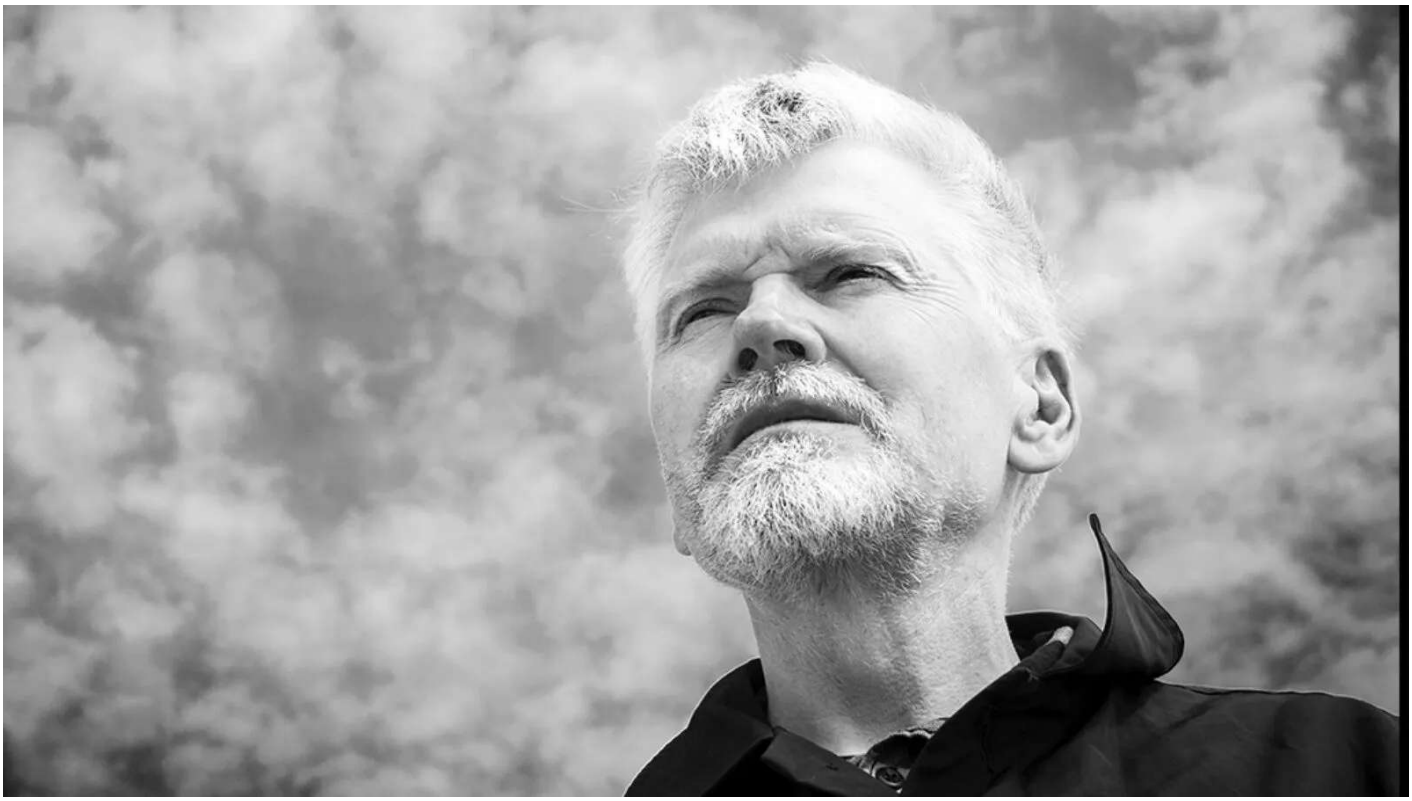
Papirskibsregnen: Et tåget islandsk univers, man ikke slipper igen

Gyrðir Elíasson regnes blandt Nordens mest originale forfattere. I 'Papirskibsregnen' forener han islandsk natur og lavmælte fortællinger, hvor uhyggen sniger sig frem mellem linjerne. Foto: Nökkvi Elíasson via Wikimedia Commons

MARTIN RYTTER HANDBERG

19.07.2026

BØGER // ANMELDELSE – "Gyrðir Elíassons *Papirskibsregnen* er en mesterlig og hypnotiserende udgivelse for læsere, der elsker nordisk melankoli, magisk realisme og minimalistisk kortprosa," skriver Martin Rytter Handberg. "Den kræver tålmodighed, fordi den ikke leverer letkøbte svar eller dramatiske klimakser, men hvis man lader sig opsluge af dens tågede, islandske univers, slipper stemningen ikke i sig lige foreløbig."

Papirskibsregnen

Forfatter: Gyrðir Elíasson
Forlag: Jensen & Dalgaard
Udkom d. 27. maj 2026

Papirskibsregnen af den islandske mesterfortæller Gyrðir Elíasson er en stilsikker, melankolsk og magisk novellesamling, der cementerer hans status som en af Nordens mest originale stemmer.

Bogen, som oprindeligt udkom på islandsk i 1988 og markerede hans prosadebut, er netop blevet genudgivet i en revideret udgave i forbindelse med, at forfatteren modtog den prestigefyldte danske Zinklar Pris. Bogen er en lavmælt perle, der formår at gøre det helt nære uhyggeligt og det hverdagsagtige magisk.

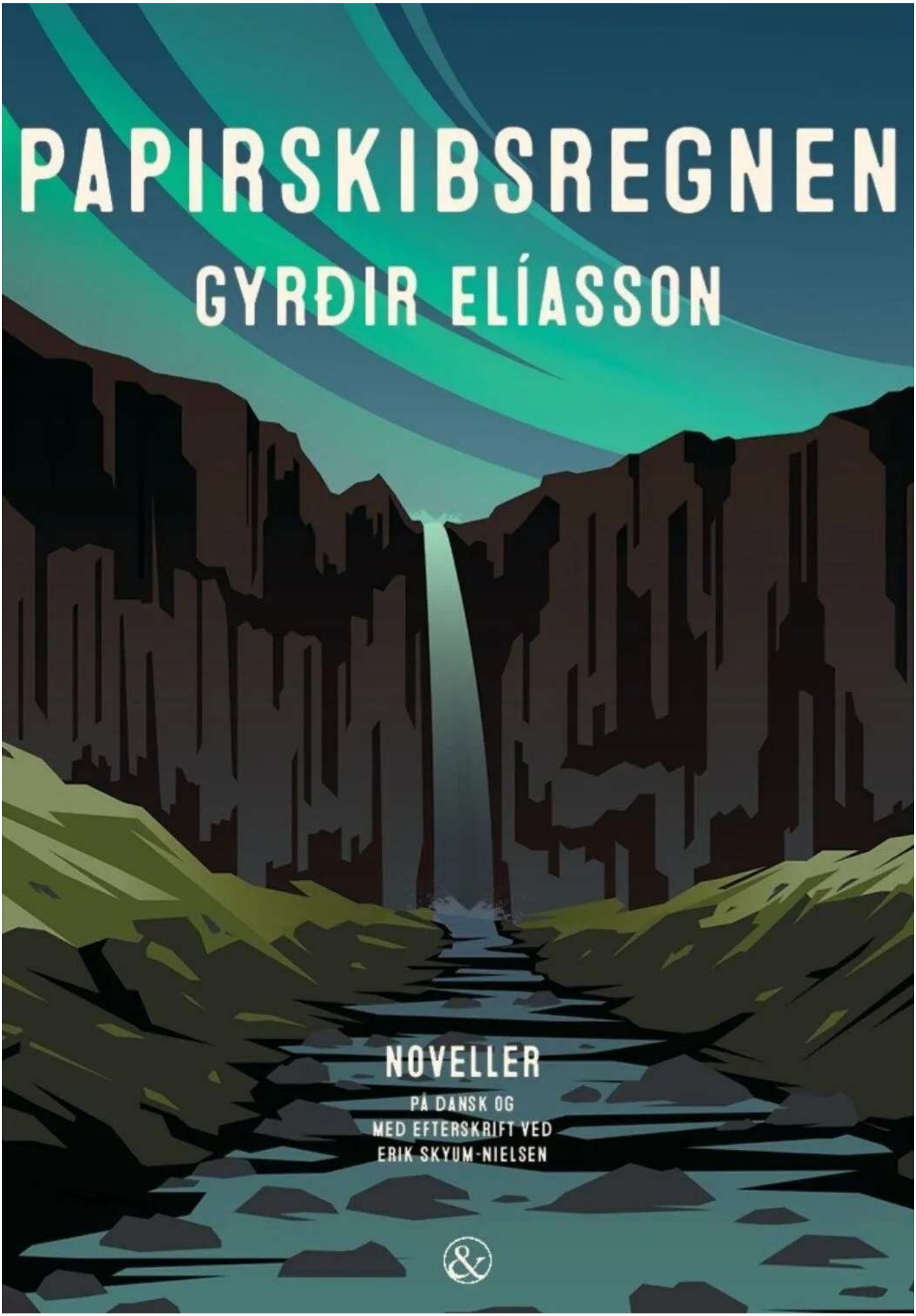
> *Gyrðir Elíasson kredser i Papirskibsregnen om de temaer, der senere indbragte ham Nordisk Råds Litteraturpris for Mellem træerne*

En leg med virkelighedsplaner, sådan som vi kender det hos den islandske forfatter, hvor skriften kan synes umiddelbar, konkret forankret for så sidenhen at bevæge sig ud af form og ind i det overrumplende, med få, rammende ord.

Det er fascinerende, også her.

Papirskibsregnens stemningsbilleder

Bogen består af fire indbyrdes forbundne fortællinger, hvoraf tre udspiller sig i Islands rå natur og en enkelt i Danmark. Der er ikke tale om tempofyldte plots, men snarere om stemningsbilleder, hvor handlingen holdes på et absolut minimum.

PAPIRSKIBSREGNEN
GYRÐIR ELÍASSON
NOVELLER
PÅ DANSK OG
MED EFTERSKRIFT VED
ERIK SKYUM-NIELSEN

Samlingens absolutte tyngdepunkt er den længere novelle "Træfisken". Den handler om den ældre mand Axel og hans barnebarn Heida, der er på sommerophold hos ham i et ensomt beliggende hus tæt ved kysten. Mens tågen ruller ind, og gamle sagn om druknede franske sømænd spøger i baggrunden, snitter Heida en træfisk.

Det er en fortælling, der sitrer af et snigende og udefinerbart ubehag, og som slutter med en hjerteskærende, mystisk tomhed, som selvsagt ikke bør røbes her, men læses for sin opslugende karakter.

Lad os dvæle en stund ved den: Novellen Træfisken fungerer som det følelsesmæssige anker i *Papirskibsregnen*. Historien udfolder sig i et langsomt, næsten hypnotisk tempo, hvor den islandske natur spiller en altafgørende rolle.

Det overnaturlige element: Axel fortæller Heida gamle sagn om druknede franske sømænd, der spøger på kysten. Mystikken bliver håndgribelig, da Heida snitter en fisk i træ, som synes at besidde en form for uforklarlig, tyst liv.

Den snigende uhygge: Elíasson opbygger ikke gysereffekter med chok. Uhyggen ligger i alt det, der ikke bliver sagt. Kommunikationen mellem bedstefar og barnebarn er minimal, og den tætte tåge spejler karakterernes indre isolation. Novellens slutning efterlader læseren i et isnende tomrum, hvor grænsen mellem levende og død, virkelighed og sagn, fuldstændig er visket ud.

Gyrðir Elíasson kredser i *Papirskibsregnen* om de temaer, der senere indbragte ham Nordisk Råds Litteraturpris for *Mellem træerne*.

Gyrðir Elíassons fortællinger bevæger sig i grænselandet mellem hverdag og det overnaturlige. Foto: Johannes Jansson/norden.org

Det er de menneskelige elementer såsom eksistentiel ensomhed og det hverdagsagtige ubehag, idet karakterne ofte fremstår som isolerede individer, der lever i egne verdener og har fundamentalt svært ved at kommunikere med hinanden eller den omgivende verden.

Her er det så, at den overnaturlige overraskelse i hverdagens trummerum bryder ind og etablerer en vis form for utryghed og uhygge i bizare og mystiske udfald. Igen i disse fortællinger løber naturen som en aktiv medspiller igennem hver fortælling. Som en slags alfaderlig skikkelse, der kan gribe ind i den enkeltes tilværelse.

Det mest imponerende ved bogen er Elíassons unikke sprogføring, som er formfuldendt oversat af Erik Skyum-Nielsen. Som Skyum-Nielsen selv bemærker i bogens efterord, formår Elíasson at balancere en underligt sitrende uro og paradoksal ro. Teksterne er korte, præcise og fulde af luft, hvilket tvinger læseren til selv at udfylde de mange gådefulde tomrum mellem linjerne.

Papirskibsregnen er en mesterlig og hypnotiserende udgivelse for læsere, der elsker nordisk melankoli, magisk realisme og minimalistisk kortprosa. Den kræver tålmodighed, fordi den ikke leverer letkøbte svar eller dramatiske klimakser, men hvis man lader sig opsluge af dens tågede, islandske univers, slipper stemningen ikke i sig lige foreløbig.

POV dækker kultur- og samfundslivet med klassiske anmeldelser, interviews, essays og fotoreportager. Klik dig videre her.

Gyrðir Elíasson | Jensen & Dalgaard | Martin Rytter Handberg | Papirskibsregnen

MARTIN RYTTER HANDBERG

Martin er cand.mag. i litteratur. Men mest af alt fordybet i natur og litteratur i skoven i Langå, hvor han sammen med sin hustru driver The Funky Forest, et trætopretreat. Og så er han dagligt optaget af at leve meningsfuldt.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.